

Zpráva o šetření

ve věci výkonu veřejného opatrovnictví paní A. městem X.

Dne 25. 5. 2017 se na mě obrátila paní A. ve věci přezkoumání výkonu jejího opatrovnictví vykonávaného městem X. V době podání podnětu (jakož i v době vydání této zprávy) vykonávala paní A. ochranné léčení v psychiatrické nemocnici Z. Podnět paní A. poukazoval na možná pochybení ze strany opatrovníka při hájení jejích zájmů, zejména v oblasti hospodaření s majetkem, jakož i na nedostatečný kontakt s opatrovanou a zájem o ni a porušení tzv. vysvětlovací povinnosti při právním jednáním v jejím jménu.

Cílem mého šetření bylo prověřit, zda se veřejný opatrovník nedopustil pochybení při plnění svých povinností a zda ve výše zmíněných oblastech nejednal v rozporu se zájmy paní A.

A. Shrnutí závěrů

Svá další zjištění zde jen shrnuji a v podrobnostech poukazuji na část C.

- Veřejný opatrovník pochybil tím, že při prodeji chaty paní A. nepostupoval v souladu s jejími přáními a názory a že zanedbal svoji vysvětlovací povinnost (viz C. 1. 2.).
- Veřejný opatrovník pochybil tím, že před rozhodnutím o likvidaci auta paní A. nedostatečně zjistil její názor a následně ji neprodleně neinformoval o tomto rozhodnutí (viz C. 1. 3).
- Veřejný opatrovník pochybil tím, že dostatečně nechránil práva paní A. v soudních řízeních, která se jí týkala (viz C. 2).
- Veřejný opatrovník pochybil tím, že nedostatečně dbá o zdravotní stav paní A. a neudržuje s ní vhodným způsobem a v potřebném rozsahu pravidelné spojení (viz C. 3).

V ostatních oblastech jsem v postupu opatrovníka neshledala pochybení. V podrobnostech ohledně svých zjištění poukazuji na část C.

B. Skutková zjištění

V rámci šetření výkonu opatrovnictví městem X. (dále jen „opatrovník“) hovořily pověřené pracovnice Kanceláře veřejného ochránce práv Romana Jakešová a Zuzana Durajová s vedoucím správního odboru a s pracovníci pověřenou výkonem opatrovnictví p. B. (dále jen „pracovnice pověřená opatrovnictvím“). Opatrovník byl požádán, aby se vyjádřil k šetřeným oblastem výkonu opatrovnictví, k průběhu léčby a pobytu paní A. v psychiatrické nemocnici Z. (dále jen „nemocnice“). Součástí šetření bylo i setkání s paní A. v nemocnici. Pro vyjasnění některých otázek jsem dále také komunikovala s paní C., sociální pracovnící nemocnice.

Z dokumentace, jak mi byla opatrovníkem předložena a později i doplněna, a z vyjádření opatrovníka, paní A. a paní C. vyplynuly následující skutečnosti.

Usnesením Okresního soudu X. ze dne 22. 2. 2015, sp. zn. aaa, bylo paní A. uloženo psychiatrické ochranné léčení v ústavní formě v souvislosti s trestním stíháním za přečin nebezpečného vyhrožování.¹ Dne 3. 2. 2017 podala paní A. návrh na ukončení nebo přeměnu ochranného léčení, který byl však Okresním soudem X. dne 4. 5. 2017 zamítnut. Na základě stížnosti paní A. rozhodoval v této věci i Krajský soud Y., který také dne 6. 6. 2017 návrh paní A. zamítl. Od r. 2015 vykonává paní A. ochranné léčení v psychiatrické nemocnici Z.

V průběhu hospitalizace byla paní A. rozhodnutím Okresního soudu Y. ze dne 24. 9. 2015 omezena ve svéprávnosti ve všech oblastech kromě běžných záležitostí každodenního života. Dne 23. 6. 2017 soud vydal nové rozhodnutí, kterým ji omezil ve svéprávnosti v oblasti hospodaření s majetkem vyšším než 1.250,- Kč týdně, rozhodování o své léčbě a zásazích do integrity, uplatňování svých práv vyplývajících z důchodového, nemocenského pojištění, zajištění hmotné nouze, státní sociální podpory, sociálních služeb a příspěvku na péči. Dále jí také soud omezil svéprávnost v oblasti uzavření manželství, osvojení dítěte, jednání v pracovněprávních vztazích a ve věcech vydávání obdržených občanského průkazu a cestovního dokladu, ohlášení změny trvalého bydliště a výkonu pasivního volebního práva. Na základě odvolání paní A. probíhalo řízení na Krajském soudu Y., který dne 5. 12. 2017 změnil rozhodnutí prvostupňového soudu tak, že paní A. není způsobilá činit právní jednání, kterým by zatížila movitý i nemovitý majetek nebo na sebe vzala jakýkoliv závazek, s výjimkou nakládání s finančními prostředky do 1.250,- Kč týdně, není způsobilá konat právní jednání týkající se pořízení pro případ smrti a není způsobilá rozhodovat o přijetí a odmítnutí zdravotnických služeb mimo běžná ošetření, a to po dobu 5 let od právní moci rozsudku. V ostatních oblastech (uzavření manželství, výkon volebního práva, osvojení, jednání v pracovněprávních vztazích, žádosti o dávky a podporu a žádosti o vydání dokladů) zůstává svéprávnost paní A. zachována.

B.1 Hospodaření s majetkem

Paní A. pobírá starobní důchod ve výši 9.784,-Kč. Důchod je zasílán na její soukromý účet. Kromě toho má v nemocnici uschované peníze, které si přinesla v hotovosti při přijetí (v dubnu 2017 šlo o částku téměř 250.000,- Kč) a ze kterých se jí vyplácí částka pro samostatné hospodaření („kapesné“).

V době převzetí opatrovnictví městem X. probíhalo na majetku paní A. několik exekučních řízení, která se podařilo opatrovníkovi ukončit uhrazením vymáhaných částek. Opatrovník taktéž uhradil všechny náklady spojené s dalšími civilními řízeními, jenž byly vedeny proti paní A.

B.1.1 Vyplácení „kapesného“

Před vydáním nového rozsudku o svéprávnosti měla paní A. podle opatrovnice v nemocnici k dispozici 2.000,- Kč měsíčně. Tyto peníze však nedostávala do rukou, nýbrž z nich byly nakupovány „balíčky“ osobních potřeb. Podle sdělení nemocnice paní A. využívala tyto

1 § 353 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

finance zejména k placení poštovního, ve snaze ochrany svých práv. Kromě toho jí byla vyplácena nemocnicí jednorázová částka 500,- Kč v případě, že šla na vycházku.

Potom, co byla možnost samostatného nakládání s majetkem u paní A. novým rozsudkem rozšířena, došlo i ke změně způsobu vyplácení peněz. Podle rozsudku Krajského soudu Y. ze dne 5. 12. 2017, kterým soud změnil rozsudek Okresního soudu Y., je paní A. omezena ve svéprávnosti v oblasti hospodaření s majetkem ve výši nad 1.250,- Kč týdně. Paní A. vyplácí personál hotovost na požádání, podle slov opatrovníka však tyto částky nepřesáhnou týdenní limit stanovený soudem.

B.1.2 Prodej chaty

Paní A. nabyla v dědickém řízení po matce spolu s bratrem rovným dílem spoluvlastnické právo k pozemku a budově, chatě v obci Q. Opatrovník konzultoval na schůzce s paní A. možnost prodeje spoluvlastnického podílu na chatě, jelikož vzhledem k jejímu pobytu v ochranném léčení chatu dlouhodobě nevyužívá. I když tato nebyla proti samotnému prodeji, nesouhlasila s výší stanovené ceny. Přestože opatrovník věděl o jejích výhradách,² rozhodl o prodeji chaty a podal návrh k Okresnímu soudu Y. na schválení tohoto právního jednání. Návrh odůvodnil tím, že paní A. „nemovitosti vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nevyužívá a do budoucna již užívat nebude, a to vzhledem k tomu, že je v současné době v psychiatrické nemocnici Z. a její prognóza je do budoucna velmi špatná“. K návrhu připojil kupní smlouvu, dohodu o úschově a znalecký posudek, na základě jehož byla stanovena kupní cena ve výši 81.680,- Kč. Opatrovnický soud návrh dne 26. 7. 2016 schválil. Paní A. se o prodeji dozvěděla až následně z dopisu ze dne 13. 2. 2017. Proti prodeji podílu na chatě podala žalobu na neplatnost, řízení o ní však bylo zastaveno na základě sdělení opatrovníka soudu, že na projednání žaloby netrvá.

B.1.3 Likvidace auta

Z rozhodnutí opatrovníka došlo také v průběhu hospitalizace paní A. k likvidaci jejího auta. Toto auto bylo v průběhu blokového čištění otaženo na parkoviště, a v mezidobí pozbylo platné osvědčení o technické způsobilosti. Paní A. ho od doby hospitalizace nevyužívala a průběžně jí narůstaly poplatky za parkování. I když opatrovník byl o této skutečnosti informován, opatrovaná o tom nevěděla, pouze se od svého bratra dozvěděla, že auto již není zaparkováno před jejím domem. Z tohoto důvodu dne 5. 6. 2016 žádala opatrovníka písemně o sdělení, kde se auto nachází a jakým způsobem situaci opatrovník řeší. Podle paní A. na tento dopis nedostala žádnou odpověď. O tom, že jí bylo zlikvidováno auto, se dozvěděla až v průběhu místního šetření od pracovníků Kanceláře veřejného ochránce práv.

B.1.4 Zrušení bankovní schránky

Paní A. si také stěžovala na to, že opatrovnice bez jejího souhlasu zrušila její bankovní schránku a že neví, kam se poděl její obsah. V průběhu šetření jsem zjistila, že schránka byla zrušena, resp. přemístěna z důvodu stěhování schránek v rámci pobočky banky (tedy ne

² Dne 3. 3. 2017 uvedl opatrovník v dopisu Okresnímu soudu Y., že ačkoliv došlo ke schválení prodeje chaty, „paní A. zcela jistě nesouhlasí s tímto prodejem“.

na základě samostatného rozhodnutí opatrovnice). Navíc, již dne 20. 4. 2017 poslala opatrovnice paní A. dopis, ve kterém uvedla, že obsah schránky byl uschován u bratra paní A.

B.1.5 Sdělování informací ohledně hospodaření s majetkem

Podle svých slov paní A. opakovaně žádala opatrovnici o zasílání výpisů z účtu za každý měsíc, resp. jednou za dva měsíce, tak aby měla přehled o svém hospodaření. Tato však na její dopisy nereagovala, nebo výpisy zasílala s velkými prodlevami. Pokud jí pak po několika urgencích výpis z účtu poslala, nereagovala na doplňující dotazy ohledně vyjasnění některých položek. Paní A. tak neměla základní přehled o hospodaření s jejím majetkem, o některých úkonech se dozvíдалa se zpožděním (prodej chaty) nebo dokonce vůbec (likvidace auta). Po místním šetření se situace změnila a momentálně dostává paní A. výpis z účtu poštou každý měsíc.

B.2 Ochrana práv opatrované v soudních řízeních

Minimálně od ledna 2017 se paní A. dožadovala změny ochranného léčení z ústavní na ambulantní formu, resp. propuštění z ochranného léčení. Žádost o přeměnu původně adresovala Okresnímu soudu Y., který ji údajně odkázal na pomoc opatrovníka. Dne 7. 1. 2017 zaslala paní A. dopis opatrovníkovi s žádostí o změnu ústavního léčení z ústavního na ambulantní. Opatrovník na to reagoval dopisem, ve kterém jí pouze napsal, že musí žádost o změnu léčby adresovat soudu. Žádné další kroky v tomto smyslu nepodnikl. Dne 3. 2. 2017 tedy opatrovaná podala návrh na změnu léčby, resp. její ukončení, sama Okresnímu soudu Y. V průběhu řízení proběhlo veřejné zasedání, kterého se opatrovník nezúčastnil, i když o jeho konání byl soudem vyrozuměn. Dne 4. 5. 2017 Okresní soud Y. zamítl žádost paní A. na změnu formy ochranného léčení, toto rozhodnutí bylo pak dne 6. 6. 2017 potvrzeno Krajským soudem Y.³

V průběhu roku 2016 a 2017 probíhalo u Krajského soudu X., resp. Okresního soudu Y., několik řízení týkajících se dluhů paní A. na službách spojených s užíváním bytů na ulici R. a ulici S. V průběhu těchto řízení opatrovnice nejednala s paní A. ohledně jejích přání, případné opravné prostředky podávala paní A. sama, k několika výzvám soudu se opatrovnice vyjádřila pouze stručně v tom smyslu, že „paní A. je vážně duševně nemocná“ a že opatrovník netrvá na podání žaloby nebo opravných prostředků. Nicméně částky, které měla paní A. podle pravomocných rozsudků uhradit, včetně nákladů řízení, následně opatrovnice zaplatila.

B.3 Kontakt s opatrovanou a zájem o její zdravotní stav

Paní A. si také stěžovala na nedostatečný zájem opatrovnice o ni během pobytu v psychiatrické nemocnici. V průběhu šetření bylo zjištěno, že kontakt mezi opatrovanou

³ Krajský soud Y. zrušil původní rozsudek Okresního soudu Y. a nahradil ho rozsudkem novým. Šlo však toliko o formální vadu – krajský soud nahradil výraz „návrh na ukončení ochranného léčení“ za „návrh na propuštění z ochranného léčení“. Oba soudy však dospěly k tomu, že nejsou podmínky pro vyhovění návrhu a návrh paní A. zamítl. Krajský soud se pak zcela ztotožnil se závěry soudu prvního stupně, pro zjednodušení zde uvádím, že potvrdil rozhodnutí prvostupňového soudu.

a jejím opatrovníkem je minimální. Pracovnice pověřená opatrovnictvím uvedla, že navštěvuje paní A. několikrát ročně, když jede navštívit všechny opatrovance pobývající ve stejné nemocnici. Nicméně tyto návštěvy ani její obsah nebyl zaznamenán v dokumentaci opatrovníka. Podle zpráv nemocnice navštívila pracovnice pověřená opatrovnictvím paní A. celkem třikrát, a to ve dnech 15. 10. 2015, 3. 11. 2016 a 28. 11. 2017. Považuji tedy za prokázané, že opatrovnice vidí osobně opatrovanou jednou ročně. Další kontakt mezi opatrovníci a opatrovanou probíhá písemně, prostřednictvím pošty, a to zejména z iniciativy paní A., která často žádá opatrovnici o vysvětlení zasílaného vyúčtování.

Na dotazy týkající se zdravotního stavu, průběhu léčby nebo režimových opatření nedokázala opatrovnice uspokojivě odpovědět. Veškeré rozhodování ohledně léčby údajně nechává na lékařích nemocnice, dále se neinformuje o tom, jaký je zdravotní stav paní A., případně jaké má omezení v rámci nemocnice. Pracovnice pověřená opatrovnictvím například uvedla, že paní A. nemá žádné vycházky, a to ani do areálu léčebny, přitom ve skutečnosti má tyto povolené dopoledne i odpoledne.

C. Právní hodnocení

C.1 Hospodaření s majetkem

Hospodaření s majetkem opatrované je jedním ze základních povinností opatrovníka. Zároveň jde o oblast, jež je nejpodrobněji upravena zákonem a nejpečlivěji kontrolována soudem. Při nakládání s majetkem opatrované musí opatrovník postupovat s péčí řádného hospodáře.⁴ To znamená, že se opatrovník musí starat o svěřený majetek a chránit ho s dostatečnou předvídatostí a musí vynakládat peněžní prostředky obezřetně.⁵ Může tedy majetek používat na úhradu potřeb opatrované, a to zejména podle přání, či dokonce jejich zvláštních představ,⁶ na druhou stranu by měl také dbát na to, aby byly naplněny všechny její potřeby (bydlení, strava, osobní péče, zdraví apod.).

Při jednání ve jménu opatrované by měl opatrovník jednat spolu s ní, jen pokud to není možné, může jednat v jejím zájmu.⁷ Opatrovník by měl tedy sloužit jako vykonavatel vůle opatrované, jeho samostatné jednání je zákonem omezeno na případy, kdy není možné názor opatrované zjistit, ať už z důvodu jejího kognitivního omezení, nebo se jedná o situaci, která nesnese odkladu. Vždy však musí opatrované vysvětlit povahu a následky právního jednání, které za ni činí.⁸ Opatrovník také nesmí svévolně opatrované odejmout věc zvláštní oblíbenosti, ledaže to odůvodňuje ohrožení jejího života či zdraví.⁹

4 Zákon neobsahuje speciální úpravu správy majetku opatrovance opatrovníkem, tak jako je tomu například u správy majetku dětí rodiči. Proto je nutné použít obecná ustanovení týkající se správy cizího majetku dle § 1405 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

5 § 1407 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

6 § 467 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

7 § 467 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

8 § 466 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

9 § 459 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

C.1.1 Vyplácení „kapesného“

Při vyplácení peněz opatrované pro samostatné hospodaření musí opatrovník postupovat předně v souladu s rozhodnutím soudu. Avšak v případech, kdy je to možné z hlediska výše disponibilního zůstatku a kdy je zjevné, že se svým jednáním opatrovaná nepoškodí,¹⁰ jí opatrovník může umožnit hospodařit i s částkou vyšší, než je určena v rozsudku.

Možnost právně jednat je u paní A. fakticky omezena tím, že je ve výkonu ochranného léčení, kde má jen omezené vycházky. I když v minulosti měla paní A. výhrady vůči výši vyplácených peněz, po novém rozsudku o omezení svéprávnosti je s výší a způsobem vyplácení spokojena. V současné době nepřesáhne hodnota jejích právních jednání soudem určenou částku, většina jejích běžných potřeb je zajištěna ze strany nemocnice, a pokud si potřebuje něco koupit, jsou jí peníze v požadované výši vyplaceny. Z toho důvodu jsem v této oblasti **neshledala pochybení opatrovníka**.

C.1.2 Prodej chaty

Naopak při prodeji chaty paní A. shledávám pochybení, a to zejména s ohledem na nedostatečné informování opatrované ohledně průběhu tohoto procesu a nerespektování jejích přání.

Paní A. neměla výhrady vůči prodeji chaty, nicméně nesouhlasila s výší stanovené kupní ceny. V takové situaci měl opatrovník povinnost intenzivněji komunikovat s opatrovanou ohledně podmínek prodeje, mohl například zajistit jiný odborný posudek, jak to po něm požadovala opatrovaná, případně vysvětlit opatrované, proč není možné stanovit cenu vyšší. Opatrovník měl respektovat vůli opatrované a až na základě jejího souhlasu podat soudu návrh na schválení právního jednání – prodeje chaty. I když toto právní jednání nakonec schválil opatrovníkový soud, nic to nemění na tom, že opatrovník při své činnosti **nepostupoval v souladu s přáními a názory opatrované a že zanedbal svoji vysvětlovací povinnost**.

C.1.3 Likvidace auta

Podobně jako tomu bylo u prodeje chaty, ani při rozhodování ohledně likvidace auta se opatrovník dostatečně nezajímal o přání opatrované. Ani fakt, že rozhodnutí o likvidaci auta bylo zřejmě s ohledem na její aktuální situaci v zájmu paní A., nezbavuje opatrovníka povinnosti zjišťovat její názor a také ji informovat o tom, co se s jejím majetkem děje. I v tomto směru **shledávám pochybení opatrovníka**.

C.1.4 Zrušení bankovní schránky

Jiná situace nastala v případě zrušení bankovní schránky paní A.. Jak jsem zjistila, k jejímu zrušení nedošlo na základě rozhodnutí opatrovníka, nýbrž z důvodu přestěhování schránek v rámci pobočky banky. Navíc, opatrovník informoval o tomto kroku paní A. dopisem, ve kterém jí sdělil i to, že obsah její schránky je uschovaný u jejího bratra. I když i v tomto případě mohl opatrovník vyvinout větší aktivitu stran důkladného informování a zjišťování

¹⁰ Viz § 65 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

jejího názoru, vzhledem k tomu, že se jednalo o naléhavou situaci, **neshledala jsem v jeho postupu pochybení.**

C.1.5 Sdělování informací ohledně hospodaření s majetkem

V minulosti opatrovník nedostatečně informoval paní A. ohledně jejích financí. Nicméně vzhledem k tomu, že v průběhu šetření došlo ke zlepšení situace a paní A. dostává pravidelně výpisy z účtu poštou, **neshledávám v tomto směru pochybení opatrovníka.**

C.2 Ochrana práv opatrované v soudních řízeních

Jedním z účelů opatrovnictví je ochrana práv a zájmů člověka, jemuž může činit potíže si tuto ochranu zajistit sám.¹¹ Z tohoto důvodu opatrovník také zastupuje opatrovanou v řízení, jehož je účastníkem.¹² I při zastupování opatrované před soudy musí opatrovník postupovat podle jejích pokynů a v souladu s jejími přáními a názory.¹³ Mohou se vyskytnout případy, kdy člověk opakovaně podává nedůvodné návrhy, které jej mohou ve výsledku poškodit (například stanovením povinnosti uhradit náklady řízení), případně podání, která nemají předepsanou formu. Je však nutné si uvědomit, že právo domáhat se svých práv u nezávislého a nestranného soudu je jedním ze základních ústavně zaručených práv.¹⁴ Do tohoto práva opatrovník nesmí zasahovat víc než je to nezbytně nutné pro ochranu jiných práv a zájmů. Při vyvažování těchto zájmů musí opatrovník postupovat pečlivě a s ohledem na zachování co možná nejvyšší míry autonomie opatrované, včetně jejího práva na špatné rozhodnutí. Jeho primární rolí by měla být podpora, ať už ve formě pomoci se sepsáním podání v řádné formě, s vysvětlením možných následků podání, případně s opatřením právní pomoci od advokáta.

Jak jsem zjistila, opatrovník nevěnoval dostatečnou pozornost ochraně práv paní A. v soudních řízeních. Zejména se měl zajímat o průběh řízení o přeměně ochranného léčení, a to i za situace, že byla paní A. v řízení zastoupena advokátem. Měl zjišťovat přání paní A. a podporovat ji v průběhu řízení. Naopak, opatrovník se o něj vůbec nezajímal, pouze ji odkázal na okresní soud a dále se v řízení nijak neangažoval. V průběhu místního šetření dokonce pověřená pracovnice uvedla, že neví, z jakého důvodu je paní A. držena v nemocnici (jestli se jedná o ochranné léčení či pouhou občanskoprávní detenci). Podobně i z průběhu soudních řízení týkajících se bytů paní A. je patrné, že opatrovník dostatečně nezjišťoval vůli paní A., nesnažil se jí zajistit jakoukoliv podporu, naopak se vždy vyjádřil tak, že na žalobách či opravných prostředcích podaných paní A. netrvá. Z těchto důvodů **shledávám v oblasti ochrany práv a oprávněných zájmů paní A. ze strany opatrovníka pochybení.**

11 § 465 odst. 1 ve spojení s § 466 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

12 § 20 odst. 1 ve spojení s § 22 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.

13 § 467 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

14 Článek 36 Listiny základních práv a svobod.

C.3 Kontakt s opatrovanou a zájem o její zdravotní stav

Uložení ochranného léčení soudem neomezuje právo pacienta vybrat si z možných alternativ léčby, případně jeho právo na souhlas pro jednotlivé zdravotní výkony, které bezprostředně nesouvisí s naplněním účelu ochranného léčení.¹⁵ V případě, že je pacient omezen ve svéprávnosti k poskytování zdravotních služeb, souhlas s těmito úkony dává také opatrovník.¹⁶ Kromě toho opatrovník má i jiné povinnosti vyplývající z povinnosti dbát o zdravotní stav opatrované.¹⁷ Naplnění těchto povinností předpokládá, že opatrovník má úplné a aktuální informace ohledně zdravotního stavu a navrženého léčebného postupu, a to jak od poskytovatele zdravotních služeb, tak i od opatrované.

Pro řádný výkon povinností opatrovníka je nezbytný osobní kontakt s opatrovanou. Zákon stanoví, že opatrovník musí s opatrovanou udržovat vhodným způsobem a v potřebném rozsahu pravidelné spojení a projevoval o ni skutečný zájem.¹⁸ Pravidelný osobní kontakt je ještě důležitější za situace, kdy je opatrovaná umístěna v zařízení zdravotní péče, ve kterém může docházet k omezení jejích základních práv (právo na osobní svobodu, na soukromí, na tělesnou a duševní integritu). Opatrovník by se měl zajímat o to, jak opatrovaná žije, jestli jsou péče a podmínky v nemocnici vyhovující, měl by se aktivně doptávat, jestli jí něco nechybí, a případně jí pomáhat s vyřízením potřebných záležitostí či stížností.

U opatrovníka paní A. nelze v žádném případě říci, že je kontakt dostatečný. Jednu osobní návštěvu v délce maximálně několika hodin ročně a občasnou poštovní korespondenci rozhodně nelze považovat za kontakt v potřebném rozsahu. To dokládá i fakt, že pracovnice pověřená opatrovnictvím nemá aktuální informace ohledně léčby paní A. či režimových opatření, které jsou u ní aplikovány. To, že je paní A. v ochranném léčení, kde jsou její potřeby částečně uspokojeny, neznamená, že opatrovník může absolutně rezignovat na veškeré své povinnosti, kromě nezbytných plateb. **Z tohoto důvodu jsem shledala pochybení opatrovníka v oblasti kontaktu s opatrovanou a dbání o její zdravotní stav.**

D. Informace o dalším postupu

Město X. při výkonu funkce veřejného opatrovníka paní A. pochybilo tím, že nepostupovalo v souladu s jejími přáními a názory při prodeji její chaty a likvidaci jejího auta, že ji dostatečně neinformovalo o právním jednání, které za ni činilo, že nechránilo práva a zájmy paní A. v soudních řízeních, že nedbá o její zdravotní stav a neudrhuje s ní vhodným způsobem a v potřebném rozsahu pravidelné spojení.

Zprávu zasílám veřejnému opatrovníkovi a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé

15 § 88 odst. 1 písm. a) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

16 § 31 odst. 5 ve spojení s § 35 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.

17 § 466 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

18 § 466 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž paní A.

Brno 4. září 2018

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv